

1. Cka jane superkompjuteret?

Superkompjuteret jane me te shpejtet, me te fuqishimit dhe me te shtrejtet. Ata jane te mdhenje, kane numer te madh te procesoreve dhe kapacitet te madh te hardisqeve.

2. Cka jane minikompjuteret?

Keta kompjutere punojne me disa procesore dhe mund te mbajne 4 - 200 konsumatore ne te njejten kohe, jane shume me te vegjel dhe me te lire nga superkompjuteret.

3. Cka eshte procesori?

Procesori eshte njesia qendrore, eshte komponente themelore e kompjuterit te i cili realizohen instruksione dhe kryhet perpuninmi i te dhenave.

4. Cilet jane pjeset e rendesishme te cdo procesori?

Pjeset e rendesishme te cdo procesori jane: Njesia aritmetike – logjike, Njesia udheheqese, Regjistra.

5. Cka eshte RAM (Random Access Memory)?

RAM (Random Access Memory) eshte memoria e cila sherben per leximin dhe shkruarjen e te dhenave dhe instruksioneve. Kjo memoria te dhenat i lexon vetem deri sa eshte PC i ndezur. Me çkyçjen e kompjuterit prej rrymes permbajtja e RAM memories fshihet dhe deri te kyçja tjeter e PC ajo eshte e zbrazet.

6. Cka eshte ROM (Read Only Memory)?

ROM (Read Only Memory) shfrytezohet per ruajtje te perhershme te te dhenave dhe instruksioneve te cila prodhuesi i shkruan ne ate. Zakonisht ato jane programe te cilat kontrollojne harduerin gjithmone kur kompjuteri do te kyçet ne rryme. Permbajtja e ROM memories nuk mund te fshihet as te ndryshohet.

7. Cka eshte softueri sistemor?

Softueri sistemor eshte i domosdoshem per pune te kompjuterit. Ai gjithmone eshte present te kompjuteri dhe mundeson shfrytezimin e tij me te lehte, me te thjeshte dhe me efikas.

8. Cka eshte sistemi operativ?

Sistemi operativ (SO) eshte bashkesi prej programeve te cilat e kontrollojne dhe e koordinojne punen e njesise harduerike dhe mundesojne kryerje te programeve te konsumatoreve. SO pranon urdhera nga konsumatori dhe mundeson kryerjen e tyre.

9. Cka eshte softueri aplikativ?

Softuerin aplikativ e perbejne programe te cilat mundesojne qe kompjuteri te kryeje detyra konkrete per nevojat e konsumatorit, mund te jete softuer biznesi, edukativ, softuer per pune ne zyre etj.

10. Cka eshte Kernel?

Berthama (Kernel) eshte baza e SO. Eshte modul i cili kontrollon modulet tjera dhe perpiqet qe ato ne menyre optimale ti kryejne funksionet e tyre.

11. Cka jane drajveret?

Drajveret per pajisje (device drivers): jane programe te specializuara te cilat mundesojne shfrytezim te pajisjeve te caktuara (kartela, shtypes, skener, etj.). Ato mund te jene pjese prej berthames se SO, pjese prej programit tjeter, ose te dy.

12. Cka jane viruset Worms?

Worms (krimbat) jane programe me rrezikshmeri te larte . Keta ne pergjithesi perhapen nepermjet rrjeteve . Keta nuk e ndejne nevojten per te infektuar skedare qe te perhapen . Keta virus vetshumohen duke infektuar fillimisht sistemin dhe me pas duke u shperndare ne rrjet infektojne kompjutera te tjere.

13. Cka jane viruset Trojan Horse?

Trojan Horse (kali i Trojes): jane programe me rrezikshmeri te larte. Keta viruse nuk vetshumohen ne kompjuter dhe nuk infektojne. Konsumatorret vet i marin prej interneti duke menduar se vijne nga burime te sigurta. Trojan Horse mund te gjenden ne softueret pa pagese prej interneti.

14. Numero disa komponente te antiviruseve?

1) Pjese per kontroll te datotekave (scan); 2) Pjese per pastrim te datotekave te infektuara (clean); 3) Pjese qe gjithmone eshte aktiv dhe i mbykqyr operacionet hyrese dhe dalese te kompjuterit me qellim qe te pengon eventualisht hyrje te virusit (monitorimi).

15. Cili eshte roli i pjeses per kontroll tek antiviruset?

Pjesa per kontroll (skenim) e kontrollon permbajtjen e diskut dhe i kerkon viruset. Nese gjendet virus automatikisht aktivizohet pjesa per pastrim.

16. Cili eshte roli i pjeses per pastrim tek antiviruset?

Pastrimi kryhet ashtu qe tek datoteka e infektuar fshihet kodi i cili paraqet virus. Por ne disa raste eshte e nevojshme qe te fshihet komplet datoteka.

17. Cka eshte Firewall?

Firewall eshte program i cili monitoron te gjithet te dhenat e kompjuterit dhe ata te dhena qe shkembehen nepermjet internetit dhe nuk lejon kalimin e programeve te dyshimta te kalojne ne kompjuterin tone.

18. Cka eshte licenca komerciale?

Softueri mund te shfrytezohet sakte me kushte te caktuara derisa pronesia gjithmone ngel tek prodhuesi. Bleresi fiton dokument perkates dhe mundesi te regjistrohet te prodhuesi se si me vone mund te mar versionin e ri te programit dhe do te kete mbeshtetje prej prodhuesit.

19. Cka eshte softueri i ndare?

Eshte softuer me licence sipas te cilit konsumatori mund ta perdor softuerin per kohe te caktuar, numer te caktuar heresh ose me mundesi te kufizuara dhe te filloj me mundesite e tij.